

Gazet'a ese de dóe ori, adeca: Mer-
curea si Sambata, Fóie'a odata pesep-
temana, adeca: Mercurea. Pretiu loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a-
5 f. m. e. inlaintu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anulu intregu 14 f. Se prenumera
la tote poste c. r., cum si la toti eu
noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. e.

FRANSSIEVANESE.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Presedintele c. r. tribunalu apelativu a datu postulu de accesitu
vacantu la acestu tribunalu, diurnistulu dela tribunalulu judecialu
din Brasiovu, **Ludovicu Benedek.**

Maiestatile Sale in Venetia.

Din 20. Decembre avemu sciri, cumca in 12. porni Maiestatea Sa
comitatu de FML. cav. de Gorzkovski, de primulu generalu adiu-
tantu conte Grune si alta suita pe vaporulu „Mesagieru“ la Lido,
unde fu intimpinatu de generalii conte Nobill si Degensfeld precum si
de directorii ganiei si de artilerime cu totu omagiulu. Mai. Sa visita
fortulu si etablisementele militari, mandã defilarea unui batalionu alu
regim. imperatescu. — Deaci facu Maiest. Sa visitare in gimnasiulu
dela S. Procolo, unde fu salutatu in limb'a latinésca, germana, italia-
na si grecésca; se incunoscintã despre starea instructiunei. Mai vi-
sitã scól'a reala, care e frecuentata de 500 tineri cu 22 de profesori,
si unde se predau tóte sciintiele de lipsa pe largu.

In 20. porni Maiest. Sa la Rovigo in visitatiune, si se crede ca
iu scurtu voru calatori la Padua si Milano.

— Acum se bucura lombardo-venetianii de grati'a inaltiloru ós-
peti, iuse dupa cum ne reportã „Lloidulu“ primavér'a viitórie va fi o
suridietóre primavéra si pentru Unguri'a si pentru noi ardelonii, fiind-
ca Maiestatile Sale voru petrece mai multu timpu prin cetatile tieri-
loru acestora.

„In dilele acestea,“ dice „Lloidulu,“ se voru aduna toti repre-
sentantii locutiintieloru tuturoru ale Unguriei, spre a lua in privire
tóte impregiurarile cele ce stau mai reu, pentruca se proiecteze im-
bunatatirile si ajutorirea de lipsa. Acestea proiectari le va examina
Serenitatea Sa Archiducele gubernatoru generalu, carui Unguri'a i e
datóre ai multiami multu bine, si asia le va aterne si recomanda
Maiestatii Sale Imperatului. — Astfelu putemu inainte vorbi cu gu-
r'a strabunulu nostru Ovidiu:

„Nos quoque vestra juvet, quod, qua licet, ora videmus!

Intrata est superis quod domus nostra“ — binis, —

„Felices illi! qui non simulacra sed ipsos,

Quique Deum coram corpora vera vident.“ —

Partea Neoficiosa.

Din Oradea mare, 18. Nbre 1856.

Cu durere recunoascemu si marturisimu, ca noi romanii din giu-
rulu Oradei mari suntemu mai remasi in unele privintie decatu ro-
manii din alte parti.

Nóue mai arare ori ni se ivesce cate unu mecenatu spre radica-
rea sciintieloru si luminarea poporulu, decatu cometele pe ceriu. —
De unde nu e mirare, ca pe noi cea mai mare bucuria ne intimpina,
candu vedemu órece fapta stralucita pentru bunulu comunu facuta. —
Bucuri'a aceasta impartasinduo si cu altii ne aratamu multiamitori ca-
tra facutorii cei de bine, si ne simtimu indatorati ai recomanda bine-
vointiei mamei nóstre, ca pe vecie se remane neuitati. —

Timpurile trecute au impedecatu pe multi dintre noi a face ceva
bine pentru fericirea nóstra, carii in massa acoperiti de desulu intu-

nerecu, nu suntemu in stare mai multu cu virtutea propria a ne re-
dica dela pamentu, si a pasi catra scopulu omenirei; numai chiaru
aceia, carii dreptu si ne midilocitu se inaltia din massa, simtiescu, asia
pe cum e datoriu a simti si a face fiacare din noi facia cu binele
nostru. Nu voimu cu descrieri mai lungi a osteni patienti'a cetito-
riului, ci singuri invapaiati de dragoste grabimu a ne apropria de
descrierea obiectulu acestii insciintari, noue tuturoru asia de tare
placutu! Barbatulu nostru prin fapta lui cea pururea stralucita, —
e D. Nicolae Zsiga negutiatorulu, si concetatianulu Oradei mari, ca-
re nascutu aprópe de Orade in satulu romanescu San-Miclausiu, nu
nobilu de nascere ci nobilitatu prin fapta inaintea tuturoru, din pa-
rinti cuviosi, carii cu economi'a de campu sau sustienutu pe sine, si
siau crescutu pruncii sei. Acuma fiulu lor stralucitulu si cu toate
virtutile infrumsetiatulu Nicolae Zsiga, asia dicundu din nemica, nu-
mai cu sirguinti'a propria a ajunsu la culmea onorei publice, devenitu
la stare asia de frumoasa, in care are mai multe case maretie, si o
negutiatoria stralucita in Oradia mare, in catu ochii tuturoru sunt in-
torsi spre elu, si unde are cineva lipsa de mangaiere, ajutoriu, in-
dreptare, sau partinire indata afla gata pe insufletitulu N. Zsiga, ace-
stea sunt ale lui fapte peste totu; eara acuma in diu'a de astadi au
pusu pe altariulu natiunei o jurnu de astadi
tia, adeca: *au fundatu douedieci stipendii, cate de cincidieci flo-
rini m. c. pentru scolarii romani din gimnasiulu si academi'a ora-
dana*, si nu numai au fundatu, nu numai sau obligatu in fati'a aduna-
tei comunitatei bisericesci, inaintea M. S. D. c. r. consiliariu scola-
riu Dimitrie Jonescu; — inaintea prea onor, D. presiedinte consisto-
riale Atanasie Boczko, si inaintea celoru mai renumiti medulari ai
comunitatii bisericesci, pe carii déca pagelele acepea ar ierta inca
bucurosii iasi numi, — nu numai dicu sau obligatu ca stipendii a-
cestea peste tóta viati'a sa le va imparti intre tinerii nostri cei insie-
tosiatu dupa sciintie si invetiatura; ci si indata au si impartitu mai
multe stipendii intre tinerii gimnasiulu prin stralucitulu
choru profesoralu laudati: si asia tinerii aceia, carii pentru lipsele
traifulu nu avea sperantie a facere, a mergere inainte si a produce
cu sferisitu anulu scolariu fructuri talentulu si sirguintiei lor co-
mesurate, acuma cu virtute impatrata si cu insufletire ne audita se
poarta a fi lumini aprinse in scólele si intre scolarii conscolari ai
loru, ne cunoscundu aceea, cumca pe o minte romanésca serina si in-
treaga se o póte alte talenturi a o lasa inapoi.

N'amu vorbe si n'amu condeiu cu care asi puté descrie marimea
faptei acestia stralucite prin care D. Nic. Zsiga se face nemuritoriu
inaintea natiunei nóstre. Poate din semintiele acestea voru rasari
fructuri ca acelea, care voru aduce insufletire nóua si voru da in locu
de somnulu de acuma viétia fericita. Deed Dumnedieu!

Aci s'ar potrivi fórté a trage luarea aminte acelora, carii folo-
sescu avutiile pentru desiertulu lucsu si pentru desmerdari, in care
si afla fericirea, ca se vina si se invetie lucsulu celu adeveratu dela
astfelu de barbati, carii multiuminduse cu trebuintiele de lipse isi
folosescu averile cu castigarea nemurirei si se facu onorati si res-
pectati de lume, precum nu voru fi nici odata cei desierti si avari
pentru publicu. — „Ap.“

Lugosiu, 22. Decembre n. Nu scimu cum, dar' se vede, ca
acum lucrurile pela noi ar' incepe cu o nóua perspectiva a pasi pe
cala de viétia mai segura; cu tóte acestea noi astadi ne aflamu catu
se póte de negibaci, ca cum amu fi cadiatu dintr'unu copaciu; inse
la orce otarire seriósã si aduncu taietoria precede órecare ametiala.
— Voiu se 'ti desvaliescu ascunsulu, cá, dupa atata sperantia, dóra se
voru pune in realisare asiedimentele scolari, ce ne sunt de lipsa. —
De alta data pe largu.

TRANSCILVANIA.

Proprietatea de vani si proprietatea de pamtit.

(Zrtare din Nr. tr.)

Proprietatea de pamtit semnificativ ca un trandaf, nepozitiv, sursos la o mife de okimbr... (rest of the text follows in a similar dense, repetitive style)

Prin zrtare proprietatea de vani kreste nekzrtat, (adikz dobanda la kpnital, pentrakz Dstnezele, dkolo ce este

ma pesigr dektz kpnitalaz arzkat dn spekal, sez la tzn de pztz), din kontr pamtitaz n (se ma dninde, earz dzjdile si datorile apacz pzrtrea si foarte grez asz- pra lz. —

(Ba zrtaz.)

AUSTRIA.

Vienna. Maiest. Ca c. p. apostolikz a vinevoitz a da frz- pinesz, szpremlz komandantz de marinz si vice-admiralz ar- xidzche Ferdinandz Maksimilianz krtchea cea mare a ordinzlz Sptlzlz Stefan. — Si dnatz dzlz a ceea dlz denzmi si de admiralz, earz pe var. Bziakoviz de vice-admiralz ad latzsz.

— Despre drzmlz de ferz ardelaanz aflmz dn „Gazet. Avst.“ zrtzrtorele: C. p. sozietate privileziatz pentrz drzmlz- rile de ferz ale statlzlz, a kpnltatz dn zrtaz konzelozerii a- vzto dn privinza acesa kz deregztoriele kompetinte, czrtaz olobozenie, spre a ce apzka de prelzkrtzrile drzmlz de ferz, prin kare partea ost-szdzikz a Zngariei are de a ce adzche dn legzrtzr kz Ardealaz, dnz pzmaz astfelz, ka dzlz ce se va afla preferinza liniei dela Temioara peste valea Mzrzszlz, acesaz sz ce adzkt dn acea direkzie peste Lzgoz kzrtz valea pomenz. — Despre acesa primi ne kale ofizialz dn knoz- stinz si kamera komerzialz dn Braшовz.

— Maiest. Ca konchese, ka ne vitoriz se n ce ma dnzste ofizialoz de statz kompromisiznie de szptz aniz revoluziznez dn Zngaria si Ardealz. —

— Literatza Ardealazlz. Dn Vienna ce dnzrtz dn zilzle acesa medinzele sozietzdzii c. p. ceografice. Dnzre obiektele ne kpnzaz acesa adzce dnznte meritz a fi knoz- kzte cele ce privesz la zera nozrtz. Dn sesiznea dn 16. Decemz. dnzrtzshi vice-presedintele sozietzdzii var. de Peden despre Ardealz zrtzrtorele onzri si szptznlz pentrz knozstinz- zele zere. Dzlzche premite, kz Ardealaz de doz latzri dn- knzrtzratz de nekzrtzr e avangarda civilizaziznez kzrtz Orientz si kzrtz szeszriale cele dnznce si storzktore de imiz ale te- ritorzlz dzlzreanz, apoi adazce kz elz dnz are literatza sa bine dnbozdzit, bine nzrtiz si prin ma zlzte rezizni eskz- lz. Dn архивеле reziznez pentrz czrtzarea knozstinzozoz dzri dela 1842 si pentrz sztinzele patzrale dela 1849, a rez- iznez ekonoziche dela 1845, a reziznez indzstriare dn Бра- шовz, Сивиз, Mediaшz ш. а. ce aflz zlzte adazszinte prezoz- se pentrz knozstinz zere si a lozkturizoz. Dn zilzle no- viziste desvaterile si protokolele kztare komerzialz si in- dzstriare dn Braшовz sznt o adzvtatz kztarz de materiale dnzemnate. Si dn znzle zrtzrale si alte skrieri okazione, programe de skolz, proiekte de drzmlz de ferz va afla omzaz o materie vzlz.

Nzmerzaz onzrioz ozbotanziale, kare shiaz dnzrtz de pro- vlez kpnzstinzaz popozlz si a zere dnz e dnzemnatz. Dnz- gz onzriale lz Benigni, Siolner, Binder, Taiz ш. а. e'az ma a- dazsz dn timpi ma ppoznez Kiovari, Benkio, o deskriere dntr'o fasziz pentrz an. 1853 de dnzrtzshiri dn kpnzaz statiztikz; D, konzliariz gzvernialz Dr. Grimm pe la finea an. 1855 skoze dn pzliz dn Сивиз o hartz pentrz zedede si finanzz statiz- tikz—topografikz—poliztikz a Ardealazlz, znz onz ozrte pizitiz si zlztlz folozitoriz pentrz akzrata knozstinz a zere; Bilcz, o ceografie preskzrtatz a Ardealazlz emiz dn Сивиз 1856; znz katalogz de nzmirile lokalitzdzioz edatz de kzrtz kztara ko- merzialz si indzstrialz a Klzszlz, dzlz ordine adzvetizkz dn tote trele limbile patriei (prin zrtaz si romznezte). —

Челз ma noz dnz si ma kz deosebire distinctz onz ne kpnzaz acesa este manzazlz knozstinzdzii Ardealazlz (Hand- buch der Landeskunde Siebenbürgens) o deskriere fizikalz sta- tiztikz topografikz pzmaz akznt emiz, de Bilcz, Сивиз 1857. Acesa skriere, pe lzgz o skzrtz privire istorikz, knzinde o depinz deskriere a zere lzkratz kz mare czrtzspekzizne si kn- pozstinz, — dn ea ce deskriiz lozktorii, repoztzele indzstriare si komerzialz, amezmintele statlz si cele soziale. Kz de- osebitz grizjz pergzaktz deskriiziznez repozteloz patzrale a le zere, kpnzaz acesa bogatz pentrz czrtztri. Topografia e kam pe skzrtz knzpinz, fiindkz dn fizekare czrkz adzce pzmaz kzte vr'o doz nzmiri de lokalitzdzii. —

Cronica straina.

GERMANIA. Frankfsptz, 20. Decemzre n. Dn Elvezia anzme dn Berna ce skrie zrtzrale de Frankzrtz, kzmz kazsa Elveziei kz Przia az primitz znz karakterz serioz, fiindkz kz szatzlz rezvliznei dnatz ce Przia dnz rekietz solzaz szz, a ordinatz ka sz ce rekiete szptz arme todz ofizirii de otavz, si az porzntiz oz se pzlz ne pizoz de aperare 20,000 trzne,

dintre care pe de jumatate sunt komanda ceper. Buzoia se ocupa Basilia si ceilalti sunt Cigler, Schafhausen, punctele din nordul Elveciei, reserba sa ordinata earyh acolo, pentru ca se proava piketajile. Dn urma acestora a votat s'atata mare din Berna un kredit pentru pentru armata. — Elvecia voiea, ca Prusia se dntre dn negociatiuni de adreptat k ea, dnca acheta n' a dvoite ni de kta.

„A. Allg. Z.“ mai scrie, k Austria si Franca s'at dvoite, ka si ele se dntre si se ocupa k ziele trupe kaptonela chele t'rupinase lor, dn dat che vor primi itirea, k trupele Prusiei at p'shit prestegranica Elveciei. Austria, se scrie, k va ocupa kaptonela Tesin si dn Foralberg va pune o brigada ka koru de observare. Nsternul trupelor pentru kaptonela Tesin va fi 10,000, dob regimente de linie, un batalion de vintori, un eskadron de hucari si dob baterii kampanice. —

FRANCA. Paris, 17. Decembrie. „Monitorul“ dn kaska elvecian k Naienbrul prusienesk p'vik k potu kategorik, prin care guvernul francez dn arat p'rerea de r'z, k s'atata republikei n' se dnndek a elibera ne prinii roialisti, dn k' km dn provok' acela, reserband pentru Elvecia, k se va dntrane, pentru ka kaska acheta se se resolवेze dn favorea ei ne kate p'chit si prietenos; ci deaci dnkolo n' va mai ave kvvlat a se mira, dek dn dekrozul evenimentelor n' va mai afla la Franca acheta binevoind' care o ar fi avt'o k p'nd' respektare a s'atatoror ei.

De la esira potei acheteia j'rnalele deskopere ka l'kr' kompani, k Franca, Austria si Prusia vor dntronei dn kaska elvecian si afar' de konferincele vitore, (despre care dnk n' se itie knd se vor dnche: dn Lanzaris ori Ferbaris), acheta kaska e chea mai vntzrat dn Europa; pentru k' nota Monitorul se adche dn k'vnapere k evenimentele mari resvoise, mai v'rtos' p'nd' de ea dn paralel k kvvntarea che a dnvt'o presedintele s'atatai republikei dn Berna Elveciei dn 15. tokma la deskiderea marei s'at': „M'kar' de ar iti acheta, dn t'na k'pura e p'z' kond'cherea trebilor republikei, a deslega dnk'k'ile achetea spre op'ora si spre binele itrepei d'ri,“ zice presedintele, „ferind'ne de resvoiaz che' fatal; — ear', dek n' ne va s'kchete a dn'impina alt'fel' pretensii chele n' dnche, at'nci tot' poporul elvecian se dn' zna k' arma at'nl' si se resing' invazivno str'ine de ne p't'ntat' patriotik'. Dmneze' se ne iea, ka si p'z' ak'm, s'at' ap'erea sa! — L'krul devine si aici serios, k'che Prusia dn dntrane k'vnapia k' Elvecia si s'at' ei s'nt p'hi s'nt' ap'erea ambasadei francezesti. Dntr'achea Prusia se dngr'jeste de dn'p'nt'ul, pentru vani de resvois, si elvecianii dnk n' sta' k' t'nie dn sin'.

TRUCIA. Konstantinopol. Dntre instr'kivnile, care le primi represantat' Porcii la konferincele de Paris, a k'ror' dnch'at' e' tot' mai at'nl', se scrie, k se afl' si acheta, ka el' se n' s'nt'k'ie nimika, dek n' se va adche Bolgradul si insulele s'p'ilor' la teritoriaz' t'chesk' si are dn'p'k', ka se dnkorde k'z'iva fi prin' p'nt'ul ka Delta Dn'p'rii se se dnkorporeze k' teritoriaz' t'chesk'. — Rusia se ap'ropie de Trucia k' acheta, k s'at' dvoite dn prin'p'ul, ka tote dif'k'lt'zile esplik'rii tratat'z' de Paris se se dechid' n'mai dn konferincele ceperali, si Porta se ap'ropie, k va provoka ne Austria si Anglia, ka dn restimul de 40 de zile dn' dnk'iere konferincelor se dnche teritoriaz' t'chesk' si Pnatele, dn' care dn dat se vor k'vnapa divan'ile si se va dnche konsultarea asvra organiz'rii Pnateilor.

Konstantinopol. A esit' ne k'lea of'ic'os' dela Noart' dn'p'nt'urea despre k'z'direa un' d'nt' de fer', care se trek' ne l'ng' Szmla la Varna si se dn'nd' p'z' dn Rus'k', pentru ka se dnprezne k'vnapia k' D'riale rom'neshti si se se s'k'zeze d'nt'z' dela Konstantinopol la Viena k' 100 de ore. Tot' o dat se p'vik si foloselo, care le vor primi kapitalisti dntr'p'nt'ori dntr' dn'nciare acheta d'nt' de fer' dn 9 p'unkte, care set'nl' ka o'z' k' o'z' k' chele chete p'z' ak'm k'ar' si dn Austria. —

Trer'a romanésca si Moldavi'a.

Dn Gazeta Moldaviei se mai p'vik si despre l'kr'ile dntr'it'ore ale komitet'z' ordinat' de Kaimakanul pentru r'dikarea monzment'z' la Stefan' chele Mare, acheta se v'd' dn j'rnalul che v'nt'z'.

Ast'z' dn 2. Noemb're anul 1856, komitet'z' priimind' k' t'v'nt'ure dn'nciare carea i s'at' p'z' de k'tr' dnal'z' guvern', spre a se ocupa k' proektarea si dn'nciare un' mo-

nument' dn memoria Domn'z' Stefan' chele Mare, al' k'z'ea Eroism' si p'redere politik' at' as'g'rat' esistenca Moldovei.

Dntr'ind'—se ast'z'di, at' p'eglat' v'nt'oarele: 1. Sv'z' dnk'ia un'ia dn mem'rii achetai komitet', D. Post. G. Asaki, p'eg'nd' de desemn'z' kvv'nt'os' k' deskrierea istorik', si ap'ov'nd'—se de komitet', se va dn'nt'osa Es. Sale Domn'z' Kaimakan, n' n'mai ka s'ef' al' stat'z'z', dar' mai k' sam' ka che' dn'ti fi' al' d'rei, care at' vzat' iniatiava dntr' acheta; si apo' de dn dat se va trimete dn mai t'nte stat'ri ale Europei un' as'emene desemn' ne la artistii chei mai rep'nt'iv', f'z' dnca se face vre o k'vnt'ual' p'ret'nt'ure: 3. Si dnpre p'nt'urea modelor' si a divizor' de chea che ar p'z'ea kosta dn tot'z', modelarea si v'z'area dn bronz' a un' as'emene monzment', k' material'ile, se at' n'mai modelarea monzment'z' si trimiterea fornelor' dntr'p'z' k' un' artist' la faa lok'z'z', kar'le se at'z' al' v'rsa a'che spre a se dnk'v'z'ra p'rent'ure transport'z' de la Galati, p'z' dn Iasi; at'nci aleg'nd' model'z' che' mai pot'v'it' k' skop'z' si dn kvv'nt'ul' tot' odat', si deak' koot'z'z' lz' ar k'ores'p'nde la t'v'loachele care se dncheaz' a se p'z'e adna prin sv'z'—sk'riere, se va s'v'zne ap'ov'aciei dnal'z'z' guvern' spre a se s'v'z'rii al'k'z'irea si a se dnk'ie kontrakt'z' kvv'nt' k' artist'z'z', al' k'z'ia model' si kond'cii, se vor' p'refera pentru monzment'z'.

2. Se va deskide sv'z'k'iere dn toat' d'ara prin d'ina-dince persoane care se v'k'z' de dnkrederea p'vik', k'et'nd' de k'vnt'z'z' t'z'ror' patriotilor' kari k' kvv'nt'ul' vor' dn'ne dnal'z'z' lor' spre aj'v'v'z' achetai patriotice dntr'p'nt'ur'.

Sv'z' kond'cie k' ak'm deodat' se se ad'ne n'mai sv'z'k'iere p'z' la dn'nciare che' ar'z'tate mai sv'z' la p'nt'z' I. si p'z' che s'ar dnk'ie kontrakt'z' pentru f'cherea monzment'z'z', k'nd' v'nt'z' se kvv'nt' si k'ost'z' si at'nci n'mai se va p'z'ea ot'z' dnk'z'irea vanilor' de sv'z'k'ie, prin o pers'ona che s'ar dn'nciare dntr' acheta dn acheta rek'omend'abile si care se dnk'v'z' de dnkrederea p'vik'. Achete kond'cii, se vor' es'v'ne dn kond'chelo de sv'z'k'iere, k' ad'ncere, k' sv'z'k'iere fiekt'zia sv'z'k'itor' va fi o dnator' de a res'v'nde si vani la chea dn'ti chere che i s'ar adresa de faa dn'nciare dntr' acheta.

Proektare k'tr' onorabil' kompani.

Stefan' chele Mare at' dntr'nt' dn grad'z' che' mai glorios' dntr'ea v'rt'z'z'z', ne care se razim' sochetate op'neas'k': Evlavia, eroism'z' si dn'nt'ch'z'ne politik', despre care ni—at' vzat' f'ante si am'nt'iri che t'reos' dn inima si dn g'ra popor'z'z'

Ale sale f'ante glorioase s'nt' dn'ne ka vek' t'ree dn tem'pl'z' memoriei; iar efekt'z' dn'nt'ch'z'ne sale, este p'z' trarea Moldovei ka stat' aztonom; prin s'at'z'z' dn't' ne pat'z' de moarte, k'nd' at' z'ic' fi'z'z' sv'z' si Moldovenilor' adnaci: „Se n' v' dn'ici k'z' de p'nt'ul, k' D-z'z' p'nt'ilor' p'nt'ri, sin'g'z'z' isvor' al' min'ilor', n' se va dn'nt'ka od'ncioarz' si n' se va dn'vra de l'k'rimile dnk'nt'orilor' s'z', si rev'z'nd' k' t'ant'z'z'z' lz' prestegranica Moldova, va trimete un' t'nt'v'itor', kar'le pre vo' se at'z' takar pre v'nt'it' v'ost'ri, va ocupa si va dntr'na d'rei v'ea ca de mai painte.“

3. Si eat' Providenta at' p'nt'ul z'icelo chele p'of'etice, t'nt'v'itor'z'z' p'nt'ur' este tratat'z' de Paris 30, Martie 1856. La realizarea achetai mare akt' politik', Moldova dn dn'nt'ka va t'z'v'z'z'z' de rek'v'nt'ul' glorioz'z' p'nt'ur' Szzeran si Avg'nt'ilor' monar'hi, kari at' vzat' sv'z' a lor' ok'z'ire v'nt'g'z'z' d'rei p'oastre; dar, mare'z' p'nt'ur' erod', prin a k'z'ea p'redere s'at' p'nt'at' Moldova, patria p'oast'z' p'z' dn act' epoch', se kvv'ne p'z'ga rek'v'nt'ul' dn'nt' fi'nt'it'. Iniatiava che at' vzat' Es. C. Kaimakanul prin proektarea monzment'z'z' dnal'z'z', este un' dn'emul k'tr'z' toci kompani' de a k'nt'v'v' dnpre p'nt'ul, k' a lor' t'v'loache, spre adnarea somei t'rev'v'itoare dn f'cherea monzment'z'z'. Dn't'z' acheta, komitet'z'z' monzment'z'z' se adresaz' k'tr'z' sentimentele de patriotism' si de mar'ime a Moldovenilor' p'nt'nd' de a se konsorma dnpre dn'nciare es'v'ne dn j'rnal'z' de mai sv'z', si p'v'v'v'v' la realizarea achetai monzment'z' dnal'z'z'.

Iasi, 6. Decembrie 1856.

Un' monzment'z' mai d'v'v'v' de k'z'z' bronz'z' se afl' si p'z' ak'm dntr' kvv'nt'ele p'nt'ur' de eks. „Ne o s't'k'z' ne-gr'“ m. a. care fi'nd' identice k' skop'z'z'z'z'z'z', kred'em', k' vor' fi as'emene si p'nt'ure de k'tr'z' toci. — Care o dn'emul p'nt'ur' achetai monzment'z'z'? Dntr'v'z' un' ear' ad'nt' res'v'nd': Separatism', mod' de kvv'nt'z'; de k'z'z' toci mai bine va res'v'nde dnca fi'nt'z'z'z'z'z'z'. —

BIBLIOGRAFIA.

(Джкѳеіере дпштїицзреї дїп Нрзлѳ трекзтѳ.)

Дзндѳ дпоз ачеаста дп кзпосчїица Опор. теї авонацїї, кзп шї а тзтзлорѳ аматорїлорѳ де їсторїа Патріеї лорѳ, шї арзтзндз- ле тоате аневоїцде ле че чеаркз зпѳ сїпгзрѳ омѳ, шї маї кз сеа- тз зпѳ коммероантѳ, прїп депзпереа зпкї дпсеплзторѳ фондѳ пептрз едїтареа знеї кзрїї волзмпїоасе, еѳ віѳ тотѳ де одатѳ а фаче зпѳ апелѳ, пз кзтре Опор. авонацїї аї „Бїблїотечїї Літерарїї“, пептрз кз ачеїа дндестзлѳ шї аѳ арзтатѳ сїмтїментеле лорѳ шї зелзлѳ пептрз тотѳ че поате фї фолосїторѳ десволтзреї нацїонале; чї апелзлѳ теѳ длѳ факѳ кзтре тоцї Ромзнії дп ценере, карїї пз потѳ сз ретзлїз їндеференцї шї ла їсторїа цереї шї а стрзвзні- лорѳ лорѳ; шї пз крезлѳ сз фїз пїчї зпзлѳ каре, орї шї кзтѳ де пзїпнѳ с'арѳ тзндрї кз пзтеле де Ромзнѳ, сз пз се дндемне де амзїцїзнеа са нацїоналѳ, а фїгзра шї елѳ дптре препзтеран- цїї їсторїеї цереї дп кареа локзїесче.

Арѳ фї кз тотзлѳ де прїсосѳ сз маї арзтѳ аїчї Ромзнілорѳ кзте сакрїфїчїї се факѳ шї кзтѳ тзпкз се депзне дп зїлеле по- астре пептрз дпфлорїреа літератзреї нацїонале, сїпгзрзлѳ мїзлокѳ каре не поате да шї поз зпѳ лзстрз шї а не фаче сз фїгзрзлѳ дптре Стателе чївїлісате але Езропей.

Асеменеа арѳ фї де прїсосѳ а репета шї кзте амѳ зїсѳ дп проспектеле теле маї дїпаїнте, кз адекѳ: Літератзра есте чеа маї прецїоасѳ дпзндрїре а зпкї пополѳ; кз скопзлѳ теѳ пз е- сте декзтѳ а дпавзцї Бїблїотека Літерарїѳ кз челе маї їнтере- санте скрїерї.

Акзп шз тзрїцїескѳ пзмаї де а зїче кз есте де даторїа фїз-кзрзїа Ромзнѳ а да тзпз де ажзторѳ пептрз резсїреа знеї дптрепрїндерї кареа п'аре алтѳ цїптѳ декзтѳ їнтересзлѳ нацїзней Ромзне че а ззкзтѳ атзцї апї сзз влзлѳ челої маї комплете пещїїице.

Ачеаотѳ їнтересантѳ скрїере ва фїгзра дптре зврацеле се- рїеї а П а „Бїблїотечїї Літерарїе“, дпкзтѳ DD. авонацїї о ворѳ прїїмї дп пзтерзлѳ коалелорѳ фїксате. Дака дпсѳ алцї аматорї д'їнтре Ромзнії ворѳ вої а се авона де акзп ла Бїблїотека Лі- терарїѳ, се ва зрѳа шї дп прївїица D-лорѳ тотѳ асеменеа. Іар' дака озптѳ карїї, орї дїп недлїеспрї саѳ дїп алте дппрецїзрзрї, дорескѳ а се авона пзмаї ла ачеастѳ *Istorie a Moldo-Romzniei*, че анзпцзлѳ аїчї, Domnїа лорѳ о ворѳ пзтеа прїїмї сзз кондїцїз- неа де а респзнде модератзлѳ костѳ де 10 сфанцїї дп кзровлѳ де треї лзпї, адекѳ де акзп пзпз ла фїпїтзлѳ лзї Дечембре.

Ачестѳ термїнѳ де треї лзпї с'а фїксатѳ пзмаї пептрзка сз потѳ кзпоаште апроссїматївѳ пзпз ла кзте есемпларе сз трагѳ; кзчї, еспїрзндѳ ачестѳ термїнѳ, зврацїзлѳ ва дптра пзмаї декзтѳ сзз тїпарѳ шї се ва скотѳ потрївїтѳ пзмаї кз пзтзрзлѳ авонацї- лорѳ фзрѳ а се маї пзтеа гзої де прїоосѳ сзз пїчї зпѳ предѳ. Кзчї дптр'алтѳ кїпѳ с'арѳ фї пзтзтѳ пзне кїарѳ шї акзп сзз тї- парѳ, фїїндѳ зврацїзлѳ гата дптрз тотѳ.

Фїїндѳ дар' кз маї тзлцїї д'їнтре ромзнії, афлзндѳ деспре сзсѳ зїса карте, аѳ арзтатѳ кз зпѳ фелѳ де ептзсїаомѳ пептрз

гравпїка еї ешїре ла лзмпїлѳ, еѳ, бїззїндзлѳ дп сперанца кз чеа маї таре парте дїп ромзнії ворѳ арзта ачеаашї дпфокаре пеп- трз ачестѳ прецїоосѳ зврацїз, амѳ редзсѳ костзлѳ ла модерата сзтз де 10 сфанцїї, копвїноѳ кз пзпз ла фїпїтзлѳ лзї Дечембре, дака пз шї маї кзрзндѳ, авзндѳ зпѳ дпсеплзторѳ пзтзрѳ де а- вонацїї, сз пзшескѳ дпнаїте кз тїпзрїреа еї.

Еакз дар' о фззтоасѳ окасїзне пептрз тотѳ ромзпзлѳ де а'шї арзта патрїотїзмзлѳ сзлѳ! Еакз о карте кареа, респзндѳ кїарѳ ка о стрїгаре патрїотїкз, поте сз атрагѳ кзрїосїтатеа пз пзмаї а фїзкзрзї ромзпѳ чї шї а орї кзрзї локзеште дп ачеастѳ церѳ; шї дака ромзнії ворѳ респзнде прїптр'о дпфокатѳ дптре- чере операнцїеї че портѳ де сїмтїментеле лорѳ патрїотїче, еѳ плїнѳ де взкзрїа кз леамѳ датѳ окасїзнеа де а ле арзта прїп фаптѳ, воїз сїмцїї дзлчеа тзлзлїре к'амѳ пзтзтѳ коптрїзї прїп ачеаста ла пзблїкареа знеї кзрїї атїнгзторѳ де деоволтареа їс- торїеї патріеї постре комзне, не кареа тз сїмцїї ферїче деа о сервї дїп тоте пзтерїле теле дп тотѳ че се атїице де дпавзцї- реа еї літерарїѳ, ажзтатѳ дпсѳ шї де тоцї ромзнії аматорї де ачестѳ дпавзцїре!

(Сзптскрїсѳ:) Георге Іоанїд.

NB. Дпштїицзареа ачеста е тїпзрїтѳ маї тотѳ кз літере, дп Бзкзрештї, кзче афарѳ де вр'о 7 олове славопе тїпарїзлѳ Це- реї ромзпештї сзз маї тотѳ дїп літере. Акзп с'а прїмїтѳ шї v шї g — b латїне шї дп скзртѳ ортографїа ва devenї латїнѳ дп- треагѳ. — P.

БЪЛЕТІНЪЛЪ ОФИЦІАЛЪ.

№. 9174/1856.

ПЪБЛІКЪЧІЕНЕА.

Дзпзче дїп анзлѳ адмїнїстратївѳ 1856/57 аѳ шї декзрсѳ шасе септзшлї, фзрѳ ка сз се фїе пзтїтѳ чева пзпз акзп дїп нѳза коптрїззцїе: Аша се провѳкѳ прїп ачѳста тоцї коптрїззенцїї, ка сз шї дзкѳ рата коптрїззїзней де не пзтрарїзлѳ дїп тзїз (аде- кѳ а патра парте дїп коптрїззїзне) пзпз ла декзрїереа пзтра- рїзлѳ дїп тзїз, ла адмїнїстрацїа касеї четзцене, кз атзтѳ маї неаператѳ, кз кзтѳ, кз 15 зїле дзпз тречереа лзї фзрѳ зрѳаре, сз ва ордіна ексекуцїе мїлігарѳ спре кзлецереа ратеї чеї дїп тзїз квесцїонате, шї ачѳста фзрѳ кзтѳ де пзїпнѳ крзцаре.

Брашовѳ дп 19. Дечембре 1856.

(2—3)

МАЦІСТРАТЪЛЪ.

Кзрсерїле ла взрсѳ дп 31. Дечембре к. п. стаѳ ашеа:

Ацїо ла галвїнї дпшертештї	9 1/8
„ „ арцїптѳ	107
Дппрзтзлѳ 1854	108 7/8
„ чезл нацїоналз дїп ан. 1854	83 3/4
Овлїгациїле металїче векї де 5 %	82
Дппрзтзлѳ де 4 1/2 % дела 1852	—

Carolu Müller,
negutiatoriu cu bacania, colori, speditiune si comisiune
„La cocosiulu albu“
in
Brasiovu terglu pestiloru Nr. 312
isi recomanda
DEPOSITULU BINE SORTITU
de
Zaharu, Cafea, Rumu de Jamaica, Ef. Ceaiuri (Perl-, Pecco-Blüthen- si Carava-
nen), Siampania ungureasca si franciozėsca, Tokaier, Essentia de Muscatu,
Ruster si Menescher, precum tóte alte articule tienetóre de specialitatea acea-
sta cu pretiuri cum se póte mai potrivite.